

2007

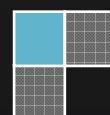
ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA Z ŘEŠENÍ STUDIE

STANDARDY ŽIVOTA NA SÍDLIŠTI

Inovativní metodika pro strategické řízení měst, obcí a krajů

Autor zprávy - Monika Trtíková
Technické služby Vsetín, s.r.o.
9.7.2007

Identifikační údaje akce

<u>Zadavatel:</u>	MĚSTO VSETÍN Svárov 1080 755 24 Vsetín IČO: 00 30 44 50
<u>Akce:</u>	Studie „Standardy kvality života na sídlištích“ jako naplnění měřítka Strategického plánu města Vsetína (sloužící pro výpočet indexu kvality života na sídlištích, určení jeho dílčích složek a stanovení priorit).
<u>Místo akce:</u>	Vsetín
<u>Zodpovědná osoba:</u>	Jiří Trezner – vedoucí odboru životního prostředí
<u>Zpracovatel studie:</u>	Technické služby Vsetín, s.r.o. Jasenice 528, 755 11 Vsetín
<u>Zastoupena:</u>	Ing. Janem Horsákem – jednatel, ředitel společnosti IČO: 26 78 25 96
<u>Projektanti:</u>	Josef Grycman Monika Trtíková
<u>Dotčené objekty:</u>	Jednotlivá sídliště města Vsetína

Obsah závěrečné zprávy

1. Charakteristika projektu	4
2. Zadání studie	5
3. Harmonogram projektu	5
4. Důvod a cíle	6
5. Popis řešení	6
6. Dosažené výsledky a následná řešení	9
7. Přehled výchozích podkladů	14
8. Krátkodobé cíle	14
9. Dlouhodobé cíle	15
10. Souhrnné zhodnocení	15
11. Doporučení	15
12. Publicita projektu	16
13. Přílohy	16

Charakteristika projektu

Město Vsetín se snaží od roku 1999 nalézt cestu ke zvyšování kvality života ve městě a postupnými kroky dochází i k jejímu naplňování. V roce 1999 byla zahájena kampaň místní Agendy 21, o rok později se město zapojilo do projektu „Zdravé město“. V následujících letech byly podniknuty kroky ke zlepšení nejen funkce úřadu (ISO 9001, ISO 14001, sledování kvality úřadu pomocí Benchmarkingu, projekt CAF), ale i vůči veřejnosti a občanům (projektové řízení jako pomoc nevládním organizacím, sledování Indikátorů udržitelného rozvoje – ECI, pokračování v projektu Zdravé město – MA 21).

Jako poslední prostředek ke zlepšení a zvýšení kvality schválilo Zastupitelstvo města Vsetína na svém zasedání dne 22.6.2004 Strategickou mapu města Vsetína, která je řešena formou Balances Scorecard, tzn. vyvážené sledování stanovených měřítek včetně cílových hodnot a přijímání účinných opatření. K tomuto tématu se zastupitelstvo vrátilo dne 2.11.2004, 29.3.2005 a 28.3.2006 kdy uložilo odboru životního prostředí v rámci projektu C2ENET zpracovat metodiku měřítka 4.1. Index kvality života na sídlišti.

Důvodem pro vznik projektu tedy byla potřeba vytvořit základy pro sjednocení a následný systém vyhodnocení a monitorování kvality života na sídlištech, následné vyhodnocení a přijetí opatření k nápravě havarijních stavů jednotlivých atributů na sídlištech a současně jejich aktualizace. Proto byl zastupiteli města Vsetína definován index kvality života jako stěžejní prvek strategického plánu města Balanced Scorecard.

Studie a její metodika indexace byla zvolena tak, aby ji mohly využívat jak malé obce, tak města a kraje, aby byly sladěny priority a cíle v jednotlivých oblastech rozvoje, přehledně sledovat efektivnost vynaložených finančních prostředků, které mohou být do jednotlivých složek rozděleny.

Projekt je inovativní ve smyslu, že o podobném záměru se již mnoho let uvažovalo, ale dosud žádné z měst, obcí či krajských úřadů nenašlo cestu takový projekt realizovat. Tím vyžaduje vyšší náklady v realizační etapě projektu.

Dá se předpokládat, že realizace tohoto projektu podpoří vlnu modernizace jednotlivých sektorů veřejné správy a povede k účelnosti při vytváření rozpočtových položek pro zvýšení kvality života ve městech a obcích.

Při využití metodiky v celorepublikovém měřítku dojde ke stanovení strategických cílů a plánů v rámci celé ČR.

Cílem projektu je zavedení a implementace metodiky do činnosti úřadu, snaha o zkvalitnění veřejné správy tak, aby odpovídala mezinárodním standardům komunitního plánování (Plán zdraví a kvality života) a současně slouží k zpracování plánu zlepšování činnosti městského úřadu hlavně z hlediska efektivního využívání finančních prostředků.

Zadání studie

Vypracování studie Technickými službami Vsetín pod názvem „Standardy kvality života na sídlištích“ pro výpočet indexu kvality života na sídlištích, monitoring a určení jeho dílčích složek.

- Pasport zeleně
- Pasport místních komunikací
- Pasport kanalizačních vpustí
- Pasport veřejného osvětlení
- Zpracování studie „Standardy života na sídlištích ve Vsetíně“ (včetně místních částí) na základě podkladů z let 2005 a 2006, na základě studií dopravních, demografických apod.

Harmonogram projektu

- **leden - srpen 2006** - zpracování jednotlivých pasportů
- **srpen 2006** - zpracování metodiky studie
- **září - říjen 2006** - vyhodnocení, doladění a úprava studie
- **březen - srpen 2007** – zhotovení metodické příručky a prezentace, www stránky
- **září 2007** – prezentace studie a její metodiky na závěrečné konferenci ve Vsetíně

Projekt pokračuje 3. etapou (dokončení realizace v srpnu 2007). Bude vypracována metodika studie, vytvoření prezentace . Dále budou zprovozněny www. stránky s prezentací celého projektu . V září 2007 bude studie představena na závěrečné konferenci **Central European Environmental Net (C2ENET) Project „Past and future of the international partnership“** konané 12 – 14. září ve Vsetíně.

Důvod a cíle

Hlavním důvodem pro vytvoření studie a vypracování jednotlivých pasportů včetně jejich vyhodnocení byla především absence systému pro kontrolu, vzájemnou provázanost a shodu jednotlivých odborů města při správě a údržbě majetku – správa majetku, finanční, životní prostředí, investice atd.

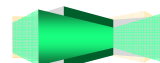
Popis řešení

V realizační části 1. etapy projektu, která probíhala v období 22. 1. 2006 až 31. 07. 2006, dodavatel provedl zpracování jednotlivých pasportů. Na jednotlivých pasportech se podíleli jak projektant a referent Technických služeb Vsetín, s.r.o., tak asistenti, kteří po týdenním základním proškolení následně sbírali v terénu dle předem stanoveného plánu jednotlivá data a jejich charakteristické hodnoty dle stanovených požadavků.

V dalším průběhu 1. etapy byla takto získaná data přenášena do elektronické podoby v prostředí programu GiSel, který byl vybrán a nainstalován u zpracovatele z důvodu datové kompatibility se softwarem užívaným městem Vsetín. Takto bylo docíleno vzájemného propojení, okamžité vizualizace jednotlivých pasportů a jejich atributů po síti v celém úřadu města Vsetína a v budoucnu následné výměně dat mezi městem a TS. Tímto byla vytvořena komunikační infrastruktura pro příslušné komunikační kanály a technologické zázemí.

Pasportům se Technické služby intenzivně věnovaly již v předchozím roce a to především u těch atributů, které jsou pracovně významné pro jejich činnost. Jednalo se hlavně o monitorování jednotlivých odpadových nádob ve městě a přilehlém okolí, zmapování svozových tras a jejich časového harmonogramu.

Po zadání studie a jednotlivých pasportů bylo nutné shromáždit veškerá data o jednotlivých attributech jak z technických služeb tak jednotlivých odborů města. Všechny tyto data, které byly nutné k vytvoření indexu kvality života na sídlištích, byly až dosud zpracovávány ručně, a proto se musely převést do samostatných pasportizačních vrstev a k nim posléze připojovat zjištěné charakteristiky bodu daného atributu (viz obr. 4)

Samotný převod z papírové formy do elektronické byl velmi zdlouhavý, neboť současně probíhala aktualizace v terénu nebo za přítomnosti vedoucích pracovníků jednotlivých provozů a jejich zaměstnanců. Jednalo se předem o převod pasportu veřejného osvětlení, dětských hřišť a sportovišť, městského mobiliáře a kvality komunikací.

Data v písemné tabulkové podobě, která jsme získali z odborů města Vsetína jako data citlivá, jsme zapracovali do výsledných tabulek indexu, které byly důležité pro výpočty hodnot indexace samotných atributů – počet obyvatel na bytovou jednotku, dělení věkové kategorie dětí na jednotlivá sídliště.

V druhé etapě projektu jsme se zaměřili na vypracování metodiky Standardy života na sídlišti. V této fázi došlo k bližší spolupráci s odborem životního prostředí města Vsetína, kanceláří tajemníka a dalšími odpovědnými odbory. Byly stanoveny oblasti zájmu monitoringu a hodnocení pro závěrečnou indexaci zvolených atributů. Byly hodnoceny tyto oblasti a jejich atributy:

1. Komunikace, parkování, stezky pro cyklisty

- 1.1 Místní a obslužné komunikace
- 1.2 Komunikace pro pěší
- 1.3 Parkovací stání - zastavěná plocha
- 1.4 Parkovací stání - počet na bytovou jednotku
- 1.5 Stezky s prvky pro cyklisty

2. Odpady

- 2.1 Komunální odpad
- 2.2 Recyklovatelný odpad - kompletní recyklační hnízda
- 2.3 Odpadkové koše
- 2.4 Koše na psí exkrementy

3. Veřejná zeleň

- 3.1 Kvantita zeleně

4. Veřejné osvětlení

- 4.0 Počet svítidel
- 4.1 Pokrytí sídliště - podíl osvětlené plochy k ploše sídliště
- 4.2 Výkon svítidla
- 4.3 Stav stožáru

5. Dětská hřiště a sportoviště

- 5.1 Pískoviště
- 5.2 Sportoviště
- 5.3 Dětské hřiště 3-12let
- 5.4 Dětské hřiště 9-16let

6. Městský mobiliář

- 6.1 Počet obyvatel na počet laviček
- 6.2 Počet míst na kola (ve stojanu) u veřejných

Je pravděpodobné, že metodika dozná v průběhu roku jisté úpravy, doplnění a vylepšení tak, aby stále odpovídala potřebám města Vsetína a tím se odbouralo hodnocení a sledování strategických cílů v „papírové“ formě, která se stává k tomuto účelu časově náročnou až nepřehlednou.

Pro kalibraci výpočtového modelu byly využity jak vstupní údaje uvedené ve studii (především aktuální hodnoty jednotlivých ukazatelů v prvním pololetí roku 2006, resp. roku 2005) a dále některé hodnoty vycházející z praxe dalších měst nebo z legislativy.

Vyhodnocení většiny kritérií je dáno skutečností, že požadovaná hodnota je "čím větší, tím lepší" (tzn. cílem je maximalizace hodnoty) a vypočítá se jako poměr hodnoty ve sledovaném roce ku požadované hodnotě. V případech některých kritérií je tomu naopak (1.3, 2.3, 2.4, 4.2, 6.1) a vyhodnocení kritérií je dáno převráceným poměrem současné a požadované hodnoty.

Výpočet vlastního indexu je pak proveden následovně:

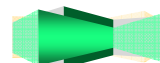
váha kritéria x **(hodnota v posuzovaném období / požadovaná hodnota) [%]**

Výsledné stanovení hodnoty indexu je možno založit jak na procentuelním, tak na bodovém ohodnocení. Důležitější je však stanovit **váhy** jednotlivých kritérií tak, aby jednotlivé oblasti byly v indexu rovnoměrně zastoupeny. Z hlediska běžnějšího použití ponecháváme výsledné hodnocení v procentech

Předmětná území pro potřeby vyhledávací studie a rozdělil na jednotlivé lokality:

- Dolní náměstí, Horní město, Hrbová, Jasenka, Luh, Ohrada , Rokytnice, Rybníky, Sychrov, Trávníky.

Tyto plochy jsou graficky vymezeny jak elektronicky v zadaných pasportech, tak ve studii „Standards života na sídlišti“.

Dosažené výsledky a následná řešení

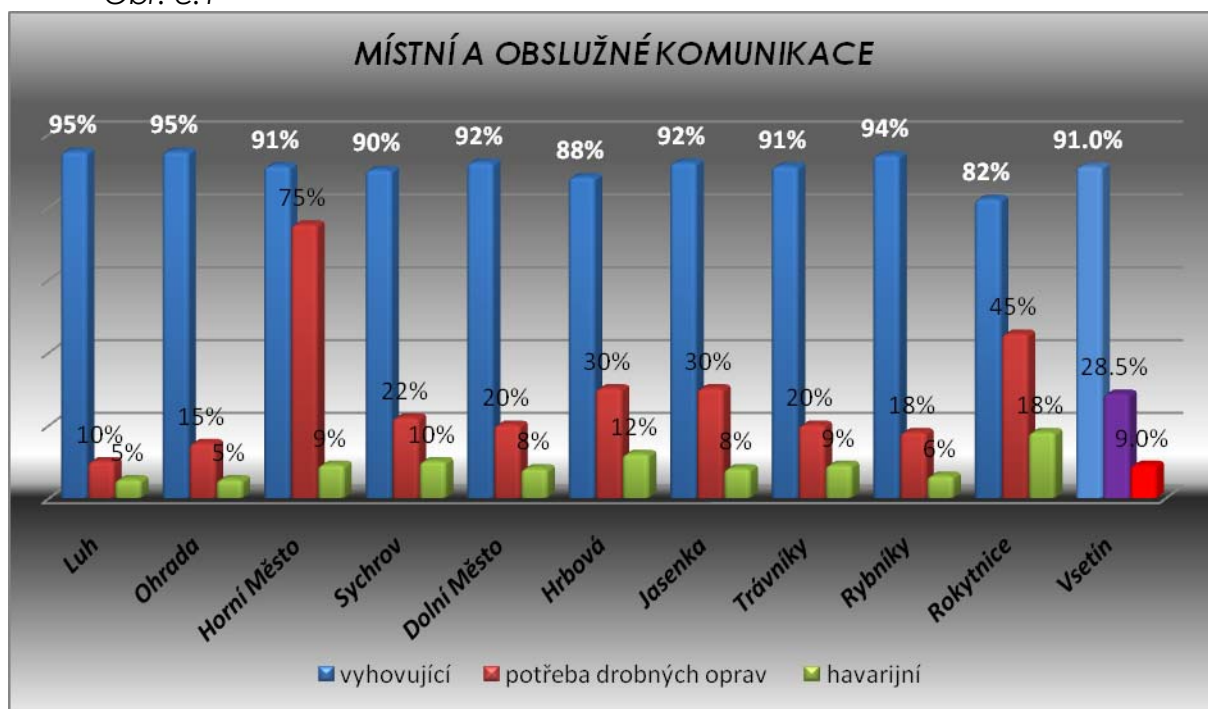
Následující grafy slouží jako pomůcka pro vyobrazení propojení pasportů a indexace zadané studie k vyhodnocování jednotlivých atributů. Tyto hodnoty jsou ve spojení s pasporty, které jsou k dispozici celému městskému úřadu Vsetín online okamžitě k dispozici a je možné s nimi snadno a rychle pracovat bez náročných vyhledávání v archívech.

Příklad – místní komunikace a komunikace pro pěší

1. Komunikace, chodníky, parkování, stezky pro cyklisty

1.1 Místní a obslužné komunikace

Obr. č.1

Doporučení:

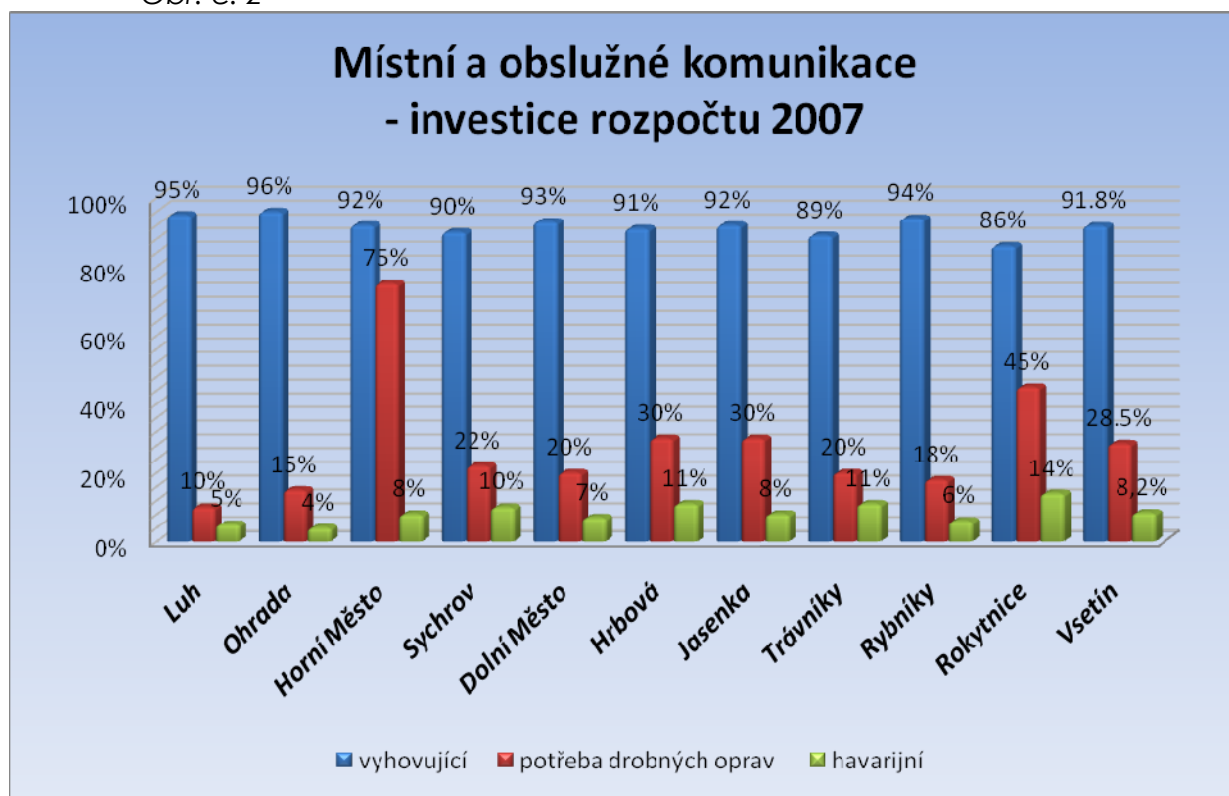
Navrhujeme provést rozpočtová opatření na nutné opravy místních komunikací v lokalitě sídliště Horní město, Rokytnice, Hrbová. Zvažovat o rekonstrukci zvláště havarijních komunikací i v ostatních sídlištích dle monitorovaných zjištění.

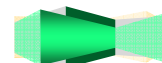
Investiční záměry z rozpočtu města na rok 2007 na opravy komunikací:

Rokytnice	MK Rokytnice – povrch od čp.174 po čp.178
	MK Rokytnice, M. Urbánka, Okružní, povrch
Ohrada	Místní komunikace Turkmenská
	MK ke škole Ohrada
	MK Hluboké Místní komunikace Ohrada, U hutí – povrch
Hrbová	Místní komunikace Hrbová, Na výšině, povrch
Rybníky	Místní komunikace Rybníky, Benátky, povrch
Ostatní	Místní komunikace Hanžlov, povrch - sesuv
	Parkoviště U Lázní

Obr. č. 2

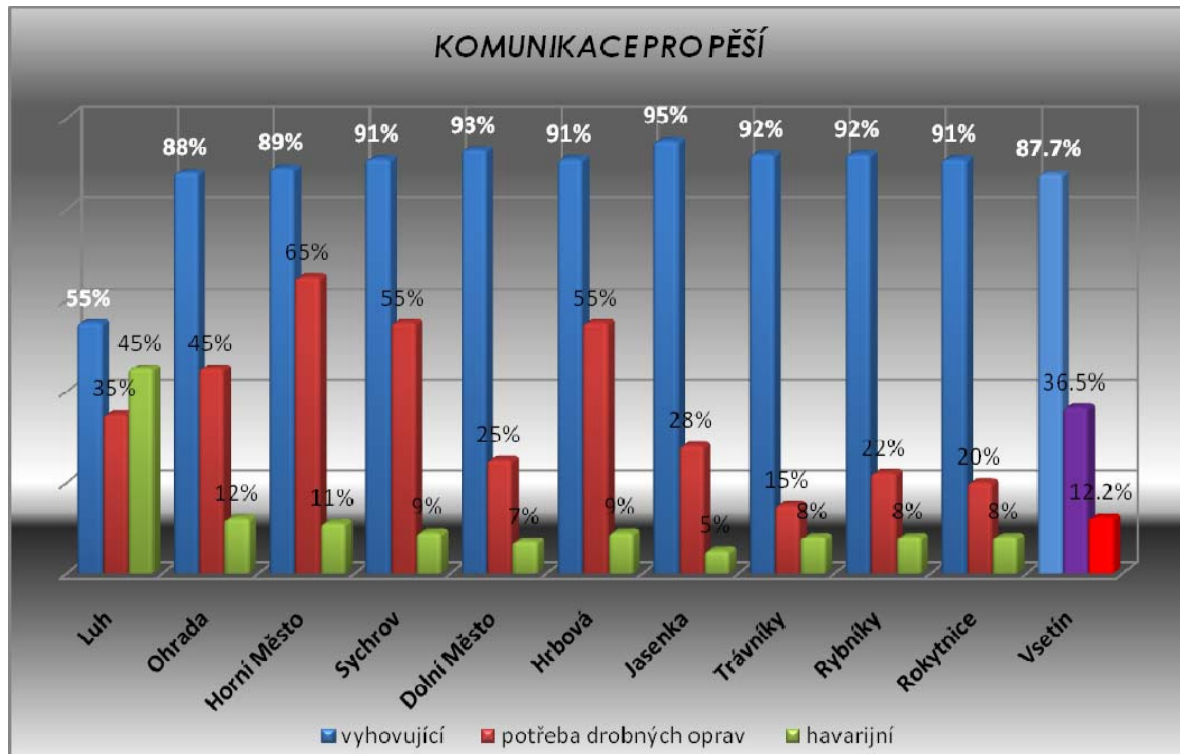

Splnění krátkodobých cílů – HODNOTA ATRIBUTU VZROSTE O 0,8%

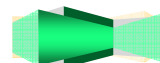

1.2 Komunikace pro pěší, bezbariérovost

Obr. č. 3

Doporučení:

Navrhujeme provést rozpočtová opatření na nutné opravy chodníků v lokalitě sídliště Luh, Ohrada, Horní město. Projektová dokumentace by měla být zaměřena jak na letní tak především na zimní údržbu – dodržovat šíři chodníků 2,1 m pro pohyb radlice při zimní údržbě. Rovněž sjednotit zámkovou dlažbu do jednotlivých sídlišť. Zaměřit se na bezbariérové nájezdy.

Obr. č. 4 - Pasport místních komunikací - atribut chodníky –chodník levý na ulici Družby, Vsetín

The screenshot shows the GIS software interface with the following elements:

- Map:** Aerial view of a residential area with a street named "Družby" highlighted in blue.
- Legend:** Located on the left, showing various map features like "značky", "vpustě", "mosty", "zásahy", "komunikace", "úseky", and "Vsetín.sid".
- Information Window:** A pop-up window titled "Informace" showing technical data for a sidewalk segment.

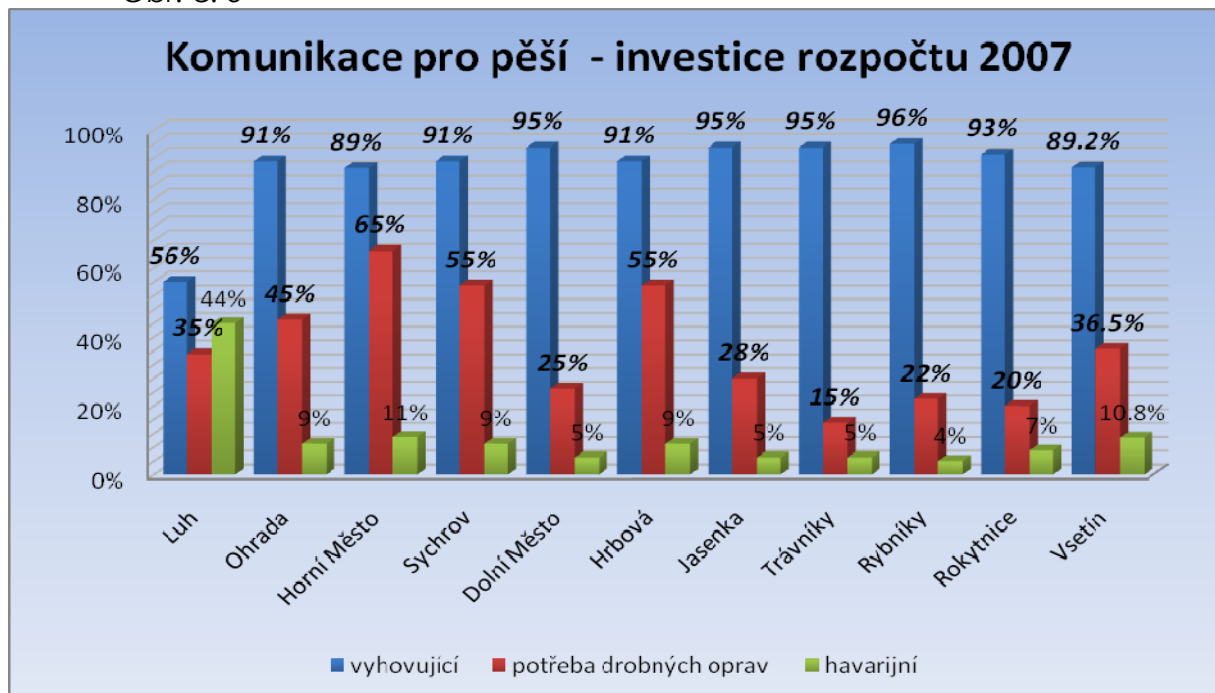
Téma	Záznam	Sloupec	Hodnota
vozovky	51	START_ID	443
		END_ID	423
		LENGTH	83.004
		ID	3590
		OLD_IDKO	11
		POM	1
		IDK	11
		NAZEV	Družby
		TRIDA	3
		CISLO	11
		OZNAC	11c
		JIZPRUHU	2
		SIRKA	6
		PLOCHA	0
		HODNOTA	0
		ZIMAPOR	3
		LEGSIR	3006
- Inset Photo:** A photograph showing a view of the sidewalk from the ground level, with a red car parked on the street to the right.
- Status Bar:** Shows coordinates "Y: -1154650.63" and "Délka: 83.00".

Investiční záměry z rozpočtu města na rok 2007 na opravy komunikací:

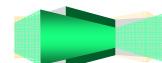
Rokytnice	Chodník Rokytnice, u školy
Ohrada	Chodník Ohrada od čp. 1850 po čp. 1875
Rybníky	Chodník Rybníky – Družstevní od čp. 1764 po čp. 1771
	Chodník Štěpánská – od přechodu čp. 1885
	Chodník Štěpánská – od čp.1886 po čp. 1888
	Chodník a plocha Pod Žamboškou čp. 252-3
	Chodník Benátky od čp. 1419 po čp. 1885
Trávníky	Chodník Družby – před domem čp. 1481
	Chodník J.Sousedíka – čp. 1204 po podchod
Dolní město	Chodník Kobzáňova – u domu čp. 1630
	Chodník Sušilova-Žerotínova
	Chodník levý břeh Bečvy – alej před ML
Jasesnice	Chodník Jasenická – u domu čp. 1810

Obr. č. 5

Splnění krátkodobých cílů – HODNOTA ATRIBUTU VZROSTE za rok 2007 o 1,4%

Takto bychom mohli pokračovat i u ostatních atributů.

Tabulky jsou vyobrazením v příloze č. 3 – INDEX KVALITY ŽIVOTA NA SÍDLIŠTÍCH.

Přehled výchozích podkladů

Podkladem k provedení pasportů, metodiky a k analýze výsledků byly:

- katastrální mapa území města Vsetín v digitální podobě, poskytnutá investorem
- letecký snímek území města v digitální podobě
- poskytnutá citlivá data statistiky městského úřadu
- podklady o vymezení hranic jednotlivých sídlišť v elektronické podobě
- konzultace s pracovníky PORSENNA o.p.s
- konzultace s pracovníky Městského úřadu Vsetín, odboru životního prostředí
- výsledky kontrolních dnů se zástupci zadavatele Města Vsetín a tajemníkem města
- prohlídka terénu před a v průběhu vytváření metodiky a jednotlivých pasportů

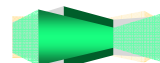
Většinu podkladů pro metodický postup bylo však nutné vytvořit samostatně (např. stanovení atributů, jejich vzájemné vyhodnocení k získání výsledných hodnot, stanovení metody vizualizace, stanovení cílů a projektů, editační systém, atd.).

Náročnost správy dat (plnění a aktualizace) bylo nutné řešit vhodným způsobem – jednoduchá a přehledná editace dat spolu se stálým proškolením zodpovědných pracovníků v oblasti pasportů a předání metodiky do správy daného úřadu

Krátkodobé cíle

(období 11/2006 – do závěrečné konference 17. září 2007)

- monitorování stavu vybavenosti a stavu životního prostředí na jednotlivých sídlištích a přijetí opatření ke zvýšení kvality.
- zapracování cílových hodnot jako podklad při vytváření rozpočtu města na rok 2007
- zavedení dat z dalších odborů města – především doplnění pasportů veřejné zeleně
- analýza a zpracování pasportu a jeho propojení s plánovací dokumentací
- zapojování pracovníků při přípravě strategií a plánů, návrhů procesů a při hledání možností a uplatňování zlepšování např. pomocí porad, intranetu, připomínkovacího řízení.

Dlouhodobé cíle

- vytvoření přehledného systému pro sledování plnění a efektivity strategií, plánů a koncepcí (zejména pro státní správu a samosprávu);
- vytvoření metodiky pro uplatňování a propojení metod modernizace veřejné správy (Balanced ScoreCard, benchmarking aj.) v praxi;
- vytvoření nástroje pro efektivní řízení úřadu skrze sledování příspěvku jednotlivých odborů i pracovníků k naplňování vize a strategie rozpočtu
- nastavení efektivního mechanismu pro průběžné sledování a vyhodnocování projektové kapacity území;
- mapování, sběr připomínek a vyhodnocování inovativních řešení a aktivit, které se v praxi osvědčily.

Souhrnné zhodnocení

Pozitivní ovlivnění přinesla zejména poptávka ze strany zadavatele, město Vsetín, který hledal vhodný nástroj pro vyhodnocování opatření ke zkvalitnění života na sídlištích a optimalizaci vynaložených rozpočtových prostředků.

Tato metodika je v plné míře inovativní. Nebyl nalezen žádný obdobný systém, který by umožnil výše zmíněné funkce. Je řada programů pro monitorování a databáze, ale žádný ze systémů nedokáže propojit zmonitorovaná území s vyhodnocením kvality o hodnoty života s vynaloženými finančními prostředky a sloužit tak cílovým skupinám – od pracovníka konkrétního oddělení na městském úřadu, přes vedoucího odboru, tajemníka, ale i pracovníka vybraného odboru či mezinárodní instituce, který sleduje naplňování strategií v praxi až po požadavky z řad veřejnosti.

Plnění, získávání dat a jejich průběžná správa je časově i odborně náročná. Práce na programování a vylepšování tohoto typu informačního systému nikdy nekončí.

Doporučení

Doporučení

- v maximální možné míře využívat moderní informační systémy, digitalizaci dat a zejména vzájemně propojovat získaná data

- využitelnost studie by se neměla omezit pouze na město Vsetín, nástroj je tedy nutné šířeji popularizovat a představovat v rámci odborných akcí a konferencí a v tisku
- zpřístupňovat data pro řízení a zkvalitnění postupu
- rozšíření jednotlivých atributů k vyhodnocení kvality života v jednotlivých městech a jejich srovnání vždy za dva roky a jejich vzájemná výměna poznatků, komunikace prostřednictvím www. stránek
- otevřeně komunikovat s veřejností

Publicita projektu

5.9. 2006	Litoměřice	představení Vsetína jako člena NSZM
13.9.2006	Černošice	představení Standardů kvality života na sídlištích
15.12.2006	Liberec	presentace u příležitosti Cena za inovaci MV ČR

Přílohy

1. Ocenění Ministerstva vnitra – cena ZA INOVACI V ÚZEMNÍ VEŘEJNÉ ZPRÁVĚ ZA ROK 2006
2. Závěrečná zpráva z řešení soutěžícího o získání resortní ceny MV za inovaci
3. Index kvality života na sídlištích

datum: 9.7.2007
ve Vsetíně

Monika Trtíková
Technické služby Vsetín, s.r.o.

